

RICHARD
OSMAN

Šturtkový
klub

„Najzábavnejšia
kniha roka!“

Daily Express

DETEKTÍVOV

Šturtkový
klub
DETEKTÍVOV

**RICHARD
OSMAN**

*Šturtkový
klub*
DETEKTÍVOV

Z angličtiny preložila
TAMARA CHOVANOVÁ

slovar

Copyright © 2020 by Richard Osman

All rights reserved.

Slovak edition © Vydavateľstvo SLOVART, spol. s r. o., Bratislava 2021

Translation © Tamara Chovanová 2021

ISBN 978-80-556-4945-0

Všetky práva vyhradené. Nijaká časť tejto knihy sa nesmie reprodukovať ani šíriť v nijakej forme, žiadnymi prostriedkami, ani elektronickými, ani mechanickými, ani vo forme fotokópií, nahrávok, prostredníctvom súčasného a ani budúceho informačného systému a podobne, bez predchádzajúceho písomného súhlasu vydavateľa.

S láskou mojej mame, „poslednej Brende, ktorá prežila“.

Zabiť niekoho je ľahké. Ťažšie je ukryť telo. Pri tom vás môžu prichytiť.

Ale mal som šťastie a natrafil som na dobré miesto. Vlastne dokonalé miesto.

Z času na čas sa tam vraciam, aby som sa uistil, že všetko je ukryté. Vždy je všetko ukryté a aj tak bude.

Niekedy si zafajčím. Viem, že by som nemal fajčiť, je to môj zlovyk, ale iné zlovyky nemám.

PRVÁ ČASŤ

*Zoznámte sa s novými ľuďmi
a skúšajte niečo nové*

1

Joyce

Tak teda začnime pri Elizabeth, dobre? Uvidíme, kam nás to povedie.

Samozrejme, vedela som, o koho ide, Elizabeth tu pozná každý. Patrí jej jeden z trojizbových bytov v Larkin Courte. To je ten dom na rohu s plávajúcou podlahou. Okrem toho som raz bola v kvízovom tíme so Stephenom, to je z rozličných dôvodov Elizabethin tretí manžel.

Pred dvoma-tromi mesiacmi som bola na obede, muselo to byť v pondelok, lebo súčasťou menu bol mäsový koláč. Vidím, že jete, povedala Elizabeth, ale chce sa ma vraj spýtať na bodnutie nožom, ak sa mi to nezdá nevhodné.

„Vôbec nie,“ uistila som ju, „samozrejme, nech sa páči.“ Čosi také. Môžem vám rovno povedať, že niekedy si nepamätám všetko presne. Otvorila teda hnedý fascikel a uvidela som popísané strany a okraje čohosi, čo vyzeralo ako staré fotografie. A vtedy spustila.

Mám si vraj predstaviť, požiadala ma Elizabeth, že dievča dobodajú nožom. Spýtala som sa akým nožom a Elizabeth odvetila, že pravdepodobne normálnym kuchynským nožom. Značka John Lewis. To nepovedala, ale taký nôž som si predstavila. Potom ma požiadala, aby som si predstavila, že to dievča bodli tri alebo štyri razy tesne pod hrudnú kosť. Bodali znova a znova, bolo to hrozné, ale nezasiahli tepnu. Rozprávala mi to ticho, lebo ľudia jedli a Elizabeth pozná medze.

A tak som tam sedela, predstavovala som si bodnutia nožom a Elizabeth sa ma spýtala, ako dlho mohlo trvať, kým dievča vykrvácalo.

Mimochodom, mala by som pripomenúť, že dlhé roky som pracovala ako zdravotná sestra, inak by ste to zrejme nechápali. Elizabeth sa to odkiaľsi dozvedela, lebo Elizabeth vie všetko. Práve preto sa obrátila na mňa. Zrejme sa čudujete, o čom to hovorím. Sľubujem, že keď to napíšem, bude vám to jasné.

Spomínam si, že som si osušila ústa obrúskom, až potom som odpovedala, ako to niekedy vidíte v televízii. Vyskúšajte to, hneď budete vyzerat' múdrejšie. Spýtala som sa, koľko vážilo to dievča.

Elizabeth našla ten údaj vo fascikli, ukázala naň prstom a prečítala, že dievča vážilo štyridsaťšesť kíľ. To nás obe vykoľajilo, neboli sme si isté, čo znamená štyridsaťšesť kíľ. V duchu som si to prerátala na libry. Hovorila som si, že to je dva ku jednej. Takže podľa môjho odhadu mohla mať dvadsaťtri libier. Ale možno si to mýlim s palcami a centimetrami.

Elizabeth namietla, že dievča určite nevážilo dvadsaťtri libier, lebo vo fascikli je aj fotka jeho tela. Položila fascikel predomňa, poobzerala sa po miestnosti a povedala: „Mohol by sa niekto spýtať Bernarda, koľko je štyridsaťšesť kíľ?“

Bernard vždy sedí sám pri malom stolíku najbližšie k patiu. Ten stolík má číslo 8. Hoci to nepotrebuje vedieť, poviem vám čosi o Bernardovi.

Keď som sa prisťahovala do Coopers Chase, Bernard Cottle bol ku mne veľmi milý. Priniesol mi odrezok klematisu a vysvetlil mi harmonogram recyklovania. Majú tu štyri kontajnery rozličných farieb. Štyri! Vďaka Bernardovi viem, že zelený je na sklo, modrý na kartón a papier. No pokiaľ ide o červený a čierny, mô-

žem iba hádať. Keď som išla okolo, videla som v nich kadečo. Nie- kto do jedného z nich hodil fax.

Bernard bol profesor, venoval sa prírodným vedám a po- chodil celý svet vrátane Dubaja, keď ľudia o ňom ešte nepoču- li. Ako sa dalo čakať, na obed prišiel v obleku a kravate, no čítal *Daily Express*. Mary z Ruskin Courtu sedela pri susednom sto- le a spýtala sa ho, koľko je štyridsaťšesť kíľ po našom. Bernard prikývol a zakričal Elizabeth: „Čosi menej ako deväťdesiatdva libier.“

To je Bernard.

Elizabeth sa mu poďakovala a povedala, že sa jej to zdá správ- ne, a Bernard sa ďalej venoval krížovke. Neskôr som sa pozrela, ako sa preratávajú centimetre na palce, a aspoň v tom smere som mala pravdu.

Elizabeth sa vrátila k svojej otázke. Ako dlho mohlo žiť diev- ča dobodané kuchynským nožom? Odhadovala som, že ak jej nikto neposkytol pomoc, pravdepodobne nežilo dlhšie ako šty- ridsaťpäť minút.

„No dobre teda, Joyce,“ povedala a vyrukovala s ďalšou otáz- kou. Čo keby dievčaťu niekto bol poskytol pomoc? Nemusel by to byť lekár, len niekto, kto by vedel ošetriť rany. Možno niekto, kto slúžil v armáde.

Za celý život som videla množstvo bodných rán. Neošetro- vala som len vyvrtnuté členky. A tak som povedala, že potom by nemusela zomrieť. Nebolo by to ľahké, ale dalo by sa to ošetriť.

Elizabeth prikyvovala a povedala, že presne to hovorila Ibra- himovi, hoci ja som vtedy ešte Ibrahima nepoznala. Ako vravím, bolo to pred pár mesiacmi.

Elizabeth sa to nepáčilo – podľa nej dievča zabil jeho frajer. Viem, stáva sa to často. Určite ste o takom niečom čítali.

Keby sa tento rozhovor odohrával predtým, než som sa sem prisťahovala, možno by sa mi zdal zvláštny, ale teraz, keď tu už poznám ľudí, zdá sa mi to normálne. Minulý týždeň som sa zoznámila s mužom, ktorý vynášiel mäťovú zmrzlinu s kúskami čokolády, aspoň to tvrdil. Nevieť si to overiť.

Aspoňže som mohla Elizabeth nejako pomôcť, aj keď len trochu, a tak som si pomyslela, že aj ja ju požiadam o láskavosť. Spýtala som sa, či si môžem pozrieť fotku tela. Z profesionálneho záujmu.

Elizabeth sa rozžiarila ako tunajší ľudia, keď ich požiadate, aby vám ukázali fotky z promócie vnúčat. Vybrala z fascikla fotokópiu formátu A4, položila ju čistou stranou zvrchu pred mňa a uistila ma, že si ju môžem nechať, vraj všetci majú kópiu.

Povedala som, že je to od nej veľmi láskavé, a ona povedala, vraj za málo, a rada by vedela, či sa môže ešte na čosi spýtať.

„Samozrejme,“ odvetila som.

„Máte štvrtky voľné?“ chcela vedieť.

Verte či neverte, vtedy som o štvrtkoch počula prvý raz.

2

Policajtku Donna De Freitasová by rada mala zbraň. Túžila naháňať sériových vrahov v opustených skladoch, precízne si vykonávať svoju prácu, hoci aj s guľkou v pleci. Možno by jej chutila whisky a mala by pomer so svojím partnerom.

Ale keď teraz ako dvadsaťšesťročná sedela o trištvrte na dvanásť na obede so štyrmi dôchodcami, s ktorými sa pred chvíľou zoznámila, bolo jej jasné, že musí postúpiť na rebríčku vyššie. Okrem toho musela priznať, že poslednú hodinu sa celkom zabávala.

Donna neraz odriekala praktické návody na bezpečnosť v domácnosti. A dnes mala zvyčajných divákov, starších ľudí s dekami na kolenách, sušienky zadarmo a vzadu zopár šťastne driemajúcich dôchodcov. Zakaždým dávala tie isté rady. Treba si dať namontovať zámky na okná, to v prvom rade, preveriť si totožnosť ľudí a nikdy neposkytnúť osobné údaje neznámym volajúcim. Donna by v desivom svete mala predovšetkým pôsobiť ako upokojujúca autorita. Má v tom jasno a dobrovoľne sa na to podujme, lebo vďaka tomu môže vypadnúť z policajnej stanice a uliať sa z papierovania. Na fairhavenskej policajnej stanici je nuda a na to Donna nie je zvyknutá.

No dnes sa ocitla v osade dôchodcov Coopers Chase. Osada pôsobila nevinne, prepychovo, pokojne, usadlo. Cestou tam zazrela príjemný hostinec, kde sa môže zastaviť na obed, keď sa

bude vracat' domov. Takže prenasledovanie sériových vrahov na rýchlych motorových člnoch bude musieť počkať.

„Bezpečnosť,“ začne Donna, hoci v skutočnosti myslela na to, či si nemá dať niečo vytetovať. Delfína na chrbát? Bolo by to kliše? Bolelo by to? Zrejme, ale veď je nejaká policajná dôstojníčka, nie? „Čo máme na mysli, keď povieme, bezpečnosť? To slovo asi pre každého znamená čosi iné...“

V prednom rade sa zdvihla ruka. Normálne to tak neprebíhalo, ale keď už, tak už. Bezchybne oblečená osemdesiatročná dáma chcela k tomu čosi dodať.

„Zlatko, všetci dúfame, že sa tu nebudeme rozprávať o okených kľučkách so zámkou.“ Dáma sa poobzerala dookola a všetci mrmlavo súhlasili.

Potom sa ozval pán s chodúľkou v druhom rade. „A nehovorte nám o preukazoch totožnosti, to nám je jasné. Ste skutočne z plynárenskej spoločnosti, alebo ste vlamač? To nám je jasné, verte mi.“

Začala sa hromadná hádka.

„Už to nie je plynárenská spoločnosť, ale Centrica,“ opravil ho muž v elegantnom obleku s vestou.

Muž sediaci vedľa neho v šortkách, šľapkách a v tričku s nápisom West Ham United využil príležitosť, postavil sa a ukázal prstom, hoci ho nenasmieval na nikoho konkrétneho. „Za to sa môžeme poďakovať Thatcherke, Ibrahim. Kedysi sme ju vlastnili.“

„Ach, sadnite si, Ron,“ zvolala pekne oblečená žena. Potom pozrela na Donnu a dodala: „Prepáčte to Ronovi,“ pomaly pokrútila hlavou. Poznámky lietali ďalej.

„A každý kriminálnik vie falšovať preukaz totožnosti.“

„Mám sivý zákal. Mohli by ste mi ukázať preukaz z knižnice a pustil by som vás dnu.“

„Teraz už nechodia odpisovať stav. Všetko je na webe.“

„Je to na cloude, srdiečko.“

„Ja by som vlamača privítala. Aspoň nejaká návšteva, to by bolo milé.“

Na chvíľku zavládlo ticho. Spustila sa atonálna symfónia písania, niektorí si zapli načúvacie zariadenie, iní si ho vypli. Žena v prvom rade sa znova ujala slova.

„Takže... mimochodom, volám sa Elizabeth... nijaké zámky na okná, prosím vás, ani preukazy totožnosti, nemusíte nám hovoriť, aby sme nedávali svoj PIN kód Nigérijčanom, ktorí nám zatelefonujú. Ak môžem povedať Nigérijčania.“

Donna De Freitasová si ich v duchu preskupila, ale uvedomovala si, že už nemyslí na obed v hostinci ani na tetovanie – teraz premýšľala o výstroji na boj s výtržníkmi v starých dobrých časoch, keď pôsobila v južnom Londýne.

„Tak o čom sa budeme rozprávať?“ spýtala sa Donna. „Musí to trvať aspoň štyridsaťpäť minút, inak nedostanem náhradné voľno.“

„O sexizme v policajnom zbore?“ nadhodila Elizabeth.

„Ja by som sa rád rozprával o nezákonnom zastrelení Marka Duggana. Zastrelila ho polícia s pozhnaním štátu a...“

„Sadnite si, Ron!“

A tak to pokračovalo, príjemne a radostne, kým neprešla hodina, vtedy sa Donne srdečne poďakovali, ukázali jej fotky vnúchat a pozvali ju, aby zostala na obed.

A tak tu sedí v reštaurácii pre náročných zákazníkov, ako sa dočítala na jedálnom lístku, a piple sa v šaláte. Je trištvrte na dvanásť, čo sa jej zdá privčas na obed, ale bolo by nezdvorilé odmietnuť pozvanie. Všimne si, že jej štyria hostitelia nielenže si dopriali výdatný obed, ale otvorili aj fľašu červeného vína.

„To bolo skutočne skvelé, Donna,“ vyhlási Elizabeth. „Nesmierne sa nám to páčilo.“ Elizabeth pripomína Donne učiteľku, ktorá celý rok naháňa strach, nakoniec vám zapíše jednotku, a keď odchádzate, ešte sa aj rozplače. Možno ten dojem vyvoláva to tvídové sako.

„Bolo to oslnivé, Donna,“ poznamená Ron. „Môžem vám hovoriť Donna, láska?“

„Môžete mi hovoriť Donna, ale nie láska,“ podotkne Donna.

„Dobre, miláčik,“ súhlasí Ron, „beriem na vedomie. A čo tá historka o Ukrajincovi s parkovacím lístkom a reťazovou pílou? Mali by ste sa venovať rečníctvu po večeri, z toho kvapnú peniaze. Keby ste chceli číslo, niekoho poznám.“

Skvelý šalát, pomyslí si Donna, a to si veru často nepomyslí.

„Zo mňa by bol vynikajúci pašerák heroínu.“ To sa ozval Ibrahim, ktorý predtým spomenul Centricu. „Je to len otázka logistiky, nie? A s radosťou by som sa dal odvážiť, majú veľmi presné váhy. Aj mašinky, ktoré rátajú peniaze. Všetky moderné vymoženosti. Chytili ste niekedy dílera heroínu, policajtku De Freitasovú?“

„Nie,“ prizná Donna, „ale mám to na zozname.“

„No nemám pravdu? Majú mašinky na rátanie peňazí?“ uisťuje sa Ibrahim.

„Áno, majú,“ prikývne Donna.

„Skvelé!“ zvolá Ibrahim a dopije pohár vína.

„Lahko sa začneme nudiť,“ poznamená Elizabeth a aj ona obráti pohár do dna. „Boh nás ochraňuj pred zámkami na okná, pani pochôdzkarka De Freitasová.“

„Som policajtku,“ podotkne Donna.

„Aha,“ Elizabeth zošpúli pery. „A čo sa stane, ak vám budem hovoriť pochôdzkarka? Zatknete ma?“

„Nie, ale budem si o vás myslieť, že neviete, čo sa patrí,“ vysvetlí Donna. „Pretože sa to dá jednoducho zapamätať a je to voči mne úctivé.“

„Dofrasa! Šach mat. No dobre,“ Elizabeth prestane špúliť perý, prikývne.

„Ďakujem,“ povie Donna.

„Hádajte, koľko mám rokov,“ vyzve ju Ibrahim.

Donna zaváha. Ibrahim má pekný oblek a hladkú pleť. A nádherné vonia. V náprsnom vrecku má umelecky zloženú vreckovku. Vlasy zrednuté, ale ešte mu ich pár zostalo. Nemá brucho ani dvojité bradu. A čo je pod tým všetkým? Hmmm. Donna pozrie Ibrahimovi na ruky. Tie vždy človeka prezradia.

„Osemdesiat?“ háda.

Vidí, ako Ibrahim splasne. „Veru, presne tak, ale vyzerám mladšie. Na sedemdesiatštyri. Každý mi to hovorí. A tajomstvo je v pilatese.“

„A čo vy, Joyce? Povedzte nám niečo o sebe,“ Donna sa obráti na štvrtú členku skupiny, drobnú bielovlasú ženu v levandulovej blúzke a vo fialkovom svetri. Spokojne tam sedí a počúva. Ústa má zavreté, ale oči jej žiaria. Ako tiché vtáčatko, ktoré trpezlivo pozerá, či sa niečo nemihne na slnku.

„Ja?“ spýta sa Joyce. „Čo by som tak povedala? Bola som zdravotná sestra, potom mama a potom znova zdravotná sestra. Žiaľ, nič viac vám nepoviem.“

Elizabeth ticho odfrkne. „Nesadnite Joyce na lep, policajtká De Freitasová. Je to typ ženy, ktorá, sa o všetko postará.“

„Len si viem zorganizovať život,“ poznamená Joyce. „A to vyšlo z módy. Ak poviem, že chodím na zumbu, tak chodím na zumbu. Jednoducho som taká. V našej rodine je skôr zaujímavá moja dcéra. Vedie hedžový fond, ak viete, čo to je.“